

DeFi: Decentralizované finance

DeFi je souhrnné označení pro finanční služby postavené na veřejných blockchainech (zejména na síti Ethereum). Na rozdíl od tradičního bankovníctví nevyžaduje DeFi prostředníky; pravidla jsou zapsána v nezměnitelném kódu zvaném [Smart Contracts](#).

1. Architektura DeFi (DeFi Stack)

DeFi není jedna aplikace, ale vrstevnatý ekosystém, kde každá vrstva staví na té předchozí (tzv. „Money Legos“):

- **Vypořádací vrstva (Settlement Layer):** Samotný blockchain ([Ethereum](#), Solana, atd.) a jeho nativní měna.
- **Vrstva aktiv (Asset Layer):** Tokeny a **stablecoiny** (např. USDC, DAI), které představují hodnotu.
- **Protokolová vrstva (Protocol Layer):** Specifické standardy a smart kontrakty pro konkrétní služby (např. protokol pro půjčky).
- **Aplikační vrstva (Application Layer):** Uživatelské rozhraní (weby a mobilní aplikace), přes které lidé se službou interagují.

2. Klíčové koncepty a nástroje

DeFi umožňuje provádět složité operace, které byly dříve dostupné jen bankám:

Stablecoiny

Digitální aktiva, jejichž cena je fixována na reálnou měnu (nejčastěji americký dolar). Jsou krví celého systému, protože eliminují volatilitu kryptoměn.

- **Algoritmické stablecoiny:** Udrží hodnotu pomocí chytrých algoritmů a zástavy (např. DAI).
- **Centralizované stablecoiny:** Kryté reálnými dolary na bankovních účtech (např. USDC, USDT).

Lending & Borrowing (Půjčky bez bank)

Můžete vložit svá kryptoaktiva do protokolu a nechat je úročit, nebo si proti nim okamžitě půjčit jinou měnu.

- **Příklad:** Protokol **Aave** funguje jako automatizovaný fond, kde úrokovou míru určuje algoritmus na základě nabídky a poptávky.

Decentralizované burzy (DEX)

Umožňují směnu tokenů bez nutnosti svěřovat peníze burze. Využívají model **AMM** (Automated Market Maker), kde cenu určuje matematický vzorec.

- **Příklad:** [Uniswap](#).

3. Výhody oproti tradičním financím

- **Permissionless (Bez povolení):** Nikdo vám nemůže zakázat založit si „účet“. Stačí krypto-peněženka.
- **Transparentnost:** Každá transakce i kód každého protokolu jsou veřejně dohledatelné na blockchainu.
- **Programovatelnost:** Peníze se mohou chovat jako software – lze například nastavit, aby se platba automaticky rozdělila mezi 10 lidí v momentě, kdy dorazí na účet.
- **Nepřetržitý provoz:** DeFi trhy nikdy nezavírají.

4. Rizika a bezpečnost

Vysoká míra svobody s sebou nese i rizika, která v tradičním světě neexistují:

- **Smart Contract Risk:** Pokud je v kódu chyba, útočník může vyčerpat veškeré prostředky uživatelů.
- **Likvidační riziko:** Pokud hodnota vaší zástavy (např. ETH) prudce klesne pod určitou mez, smart kontrakt vaši pozici automaticky prodá, aby splatil půjčku.
- **Orákula (Oracles):** DeFi protokoly potřebují vědět reálnou cenu aktiv. Pokud útočník zmanipuluje zdroj těchto dat (orákulum), může systém oklamat.

Související články:

- [Blockchain: Základní kámen](#)
- [DEX: Jak fungují decentralizované burzy](#)
- [Smart Contracts: Programování peněz](#)

Tagy: it finance defi blockchain ethereum smart-contracts crypto

From:

<https://www.serviceit.cz/> - IT ENCYKLOPEDIE

Permanent link:

https://www.serviceit.cz/doku.php?id=it:sw:budoucnost_financi_defi

Last update: **2026/01/02 20:11**

